

**SUOMEN HAUTAUSTOIMINNAN
KESKUSLIITTO RY**

**BEGRAVNINGSVERKSAMHETENS
CENTRALFÖRBUND I FINLAND RF**

**TOIMINTAKERTOMUS
V U O D E L T A 2 0 0 5**

**SUOMEN HAUTAUSTOIMINNAN KESKUSLIITTO
BEGRAVNINGSVERKSAMHETENS CENTRALFÖRBUND I FINLAND**

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2005

YLEISTÄ

Liiton kotisivu: www.shk.fi

LY-tunnus: 1480117-5

Kulunut vuosi oli yhdistyksen historian 117. toimintavuosi. Kuluneen vuoden päätapahtumat olivat liittokokous Oulussa, yhteispohjoismainen hautausalan kongressi Islannissa, arkkujen ja uurnien laatuvaatimuksia koskevan ohjeiston valmistaminen, liiton logon uusiminen sekä vuodesta 1997 toimineen pääsihteerin luopuminen tehtävästä ja uuden valitseminen vuoden päätteeksi.

Vanhentuneeksi huomattun liiton logon uusiminen oli yllättävän vaikea tehtävä. Liittohallituksen mielestä graafinen suunnittelija Erkki Kiiski onnistui suunnittelemaan liitolle uuden logon ”Vanhurskauden talo”, joka julkistettiin Oulussa 28.5. pidetyssä liittokokouksessa. Logo juhlistaa tämän toimintakertomuksen kansisivua.

Liittokokous

Kokous pidettiin Oulussa valtakunnallisten kirkkopäivien yhteydessä toukokuun 28. päivänä. Osanottajia oli yhteensä 29 (edellisenä vuonna 18), jotka edustivat 19 (13) jäsentä. Kokouksessa toimi puheenjohtajana kiinteistöneuvos Markku Kangasniemi Oulun seurakuntayhtymästä. Käsiteltiin liiton sääntöjen edellyttämät asiat, joista tärkeimmät olivat vuoden 2004 tilinpäätös ja toimintakertomus sekä vuoden 2005 talous- ja toimintasuunnitelma. Samalla vahvistettiin vuoden 2006 jäsenmaksut, jotka pidettiin ennallaan.

Liittohallituksen jäsenistä toimitettiin äänestys, jolloin erovuoroisista tulivat uudelleen valituiksi pastori Helena Turja Seinäjoelta ja kiinteistöpäällikkö Göran Lindström Kauniaisista. Erovuorossa ollut ylipuutarhuri Jan Sahlberg Porvoosta ei halunnut enää jatkaa hallituksessa, ja hänen tilalleen äänestyksessä valittiin puistopäällikkö Tuomo Vuontisjärvi Oulun seurakuntayhtymästä.

Tilintarkastajiksi valittiin edelleen talousjohtaja Marketta Heinikangas Porista ja talouspäällikkö Matti Karjalainen Mikkelistä sekä varalle kauppatieteiden maisteri Patrik Nygren Helsingistä ja talouspäällikkö Tuula Kanervisto Raisiosta.

Liittokokouksen jälkeen Kotimaa-lehden entinen päätoimittaja, teol.tri Jaakko Elenius piti esitelmän aiheesta ”Hautaus ihmisarvon ja oikeuden näkökulmasta”. Niilläkin kirkkopäivien osallistujilla, jotka eivät olleet liiton jäseniä, oli mahdollisuus osallistua tilaisuuteen. Kokouksilaan olisi mahtunut enemmänkin osanottajia.

Yhteispohjoismainen kongressi Reykjavikissa 24. – 27.8.2005

Joka neljäs vuosi järjestettävän kongressin pitomaa oli Islanti. Suomesta osanottajia oli 64, mikä oli hyvä määrä. Ruotsalaisia oli 118, tanskalaisia 83, norjalaisia 70 ja islantilaisia 20. Tilaisuuden pääaiheena oli ”Hautausmaa virkistysalueena”. Niinpä liittohallituksessa todettiin, että meidän tulisi Suomessakin kiinnittää nykyistä enemmän huomiota siihen, että hautausmaa on myös tärkeä ihmisten välinen **kohtaamispaikka**. Seuraava kokous on vuonna 2009 Ruotsissa Göteborgissa.

JÄSENISTÖ

Liitto on perustettu 2.5.1889 Helsingissä. Liiton säännöt ja nimi ovat uudistuneet historian aikana kuusi kertaa. Viimeisin muutos eli nykyinen nimi ja säännöt on hyväksytty Seinäjoella 26.5.2000 pidetyssä liittokokouksessa. Patentti- ja rekisterihallitus on hyväksynyt nimen ja säännöt 6.6.2001.

Alun perin tuhkaushautauksen aikaansaamiseksi Suomessa perustettu yhdistys palvelee nykyään seurakuntien lisäksi kaikkia niitä tahoja, jotka työskentelevät hautaustoimintaan liittyvissä asioissa. Historiansa alkuvuosikymmeninä yhdistys on muodostunut henkilöjäsenistä. Vuonna 1944 perustettiin Helsinkiin paikallisosasto, jonka hallintaan siirrettiin Hietaniemen krematorio varoineen ja velkoineen. Samalla vuosikymmenellä perustettiin neljä muuta paikallisyhdistystä ja myöhemmin vielä muutamia lähinnä suurimmille paikkakunnille. Vuodesta 1986 alkaen myös seurakunnat ovat voineet liittyä liiton jäseniksi. Vuoden 2005 lopussa jäsenistö koostuu yhdestä säätiöstä, kolmesta yhdistyksestä ja 89 seurakunnasta / seurakuntayhtymästä. Lisäksi yhdistyksellä on yksi yhteistyöjäsen. Jäsenmäärä väheni yhdellä Kuhmalahden seurakunnan liittyttyä Kangasalan seurakuntaan.

Toivottavaa olisi, että yhä useammat seurakunnat saataisiin liiton toiminnan piiriin, sillä mitä enemmän liitolla on jäseniä, sitä paremmin liitto ja sen kannanotot otetaan huomioon sekä valtiovallan että kirkon hallinnon taholla.

Sääntöjen mukaan liittohallitus hyväksyy varsinaiset ja yhteistyöjäsenet. Kunniajäseneksi voi liitto liittohallituksen ehdotuksesta kutsua henkilön, joka erittäin kunnioitettavalla tavalla on toiminut liiton tarkoituksien hyväksi.

LIITTOHALLITUS

Puheenjohtaja:	lääninrovasti Pertti Ruotsalo Raisiosta	toimikausi 2003 - 2005
Varapuheenjohtaja:	kiinteistöpäällikkö Göran Lindström Helsingistä	2005 - 2007
Jäsenet:	ylipuutarhuri Tuovi Lehtinen Vantaalta	2003 - 2005
	talousjohtaja Jyri Klemola Jyväskylästä	2004 - 2006
	talousjohtaja Katariina Bergbacka Iisalmesta	2004 - 2006
	pastori Helena Turja Seinäjoelta	2005 - 2007
	puistopäällikkö Tuomo Vuontisjärvi Oulusta	2005 - 2007

Ruotsalo on toiminut liittohallituksen puheenjohtajana 24.5.2004 alkaen

Liiton pääsihteerinä on 1.9.1997 alkaen toiminut seurakuntaneuvos Ahto Rintala Nokialta.

Liittohallitus on toimintavuoden aikana pitänyt kuusi kokousta eli yhtä vähemmän kuin 2004. Kokouksien yhteydessä on pyritty tutustumaan erilaisiin seurakuntiin ja yhteistyökumppaneihin sekä esittelemään liiton toimintaa.

Erovuorossa liittokokouksessa 2006 ovat Lehtinen ja Ruotsalo. Erovuoroisten toimikausi on kolme vuotta ja se alkaa liittokokouspäivänä ja jatkuu kolmen vuoden kuluttua pidettävään liittokokoukseen asti. Vuonna 2006 valittavan liittohallituksen jäsenten toimikausi alkaa siten huhtikuussa pidettävästä liittokokouksesta ja kestää vuoden 2009 liittokokoukseen asti.

PÄÄSIHTEERI

Ahto Rintala on hoitanut kaikki liiton käytännön tehtävät Nokialla sijaitsevassa asunnossaan. Hänen puoleensa on kääntynyt seurakuntien taholta, mutta myös tiedostusvälineet, oppilaitokset, tutkijat, yrittäjät ja yksityiset henkilötkin ovat käyttäneet hyväkseen hänen asiantuntemustaan. Pääsihteeri on pyynnöstä ollut muutamien seurakuntien järjestämissä neuvotteluissa ja esitellyt liiton toimintaa sekä antanut tiedostusvälineille hautausalan informaatiota. Mm. tilastotietoja on sanomalehtien lisäksi käsitelty radiossa ja TV:ssä. Pääsihteeri lähetti vuoden aikana seitsemän jäsentiedotetta.

TILINTARKASTAJAT

Kuten edellä todettiin, tilintarkastajiksi liittokokous valitsi edelleen talouspäällikkö Matti Karjalaisen Mikkelistä ja talousjohtaja Marketta Heinikankaan Porista sekä varalle kauppatieteiden maisteri Patrick Nygrenin Helsingistä ja talouspäällikkö Tuula Kanerviston Raisiosta

LIITON EDUSTUKSET, JÄSENYYYDET JA YHTEISTOIMINTAKUMPPANIT

Liitto on hyväksytty Kirkkopalvelut ry:n jäseneksi 10.12.2002 ja jäsenyys on alkanut vuoden 2003 alussa.

Liitto kuuluu myös kansainväliseen tuhkaushautausta edistävään järjestöön International Cremation Federation (ICF), jonka päätoimisto on Lontoossa.

Liittohallituksen jäsen Göran Lindström toimi Pohjoismaiden Hautausmaa- ja Krematorioliiton (NFKK) valtuustoon puheenjohtajana Turussa vuonna 2001 pidetystä kokouksesta alkaen. Nyt NFKK:n puheenjohtajana toimii viimeisen kongressimaan edustaja eli Islannin edustaja Thorsteinn Ragnarsson. Lindström toimii nyt NFKK:n hallituksen jäsenenä, ja varajäsenenä on Seurakuntapuutarhurit ry:n edustaja, ylipuutarhuri Markku Mannerkorpi Turusta.

Pääsihteeri on mukana Kirkkohallituksen asettamassa hautausmaa-asiain neuvottelukunnassa ja Suomen Hautaustoimistojen liiton kutsumassa hautauskulttuuria käsittelevässä tilapäisessä työryhmässä sekä Tampereen hiippakunnan hautausmaakulttuuritoimikunnassa.

Tiiveintä liiton yhteistyö on Kirkkohallituksen, Suomen Hautaustoimistojen liiton ja Seurakuntapuutarhurit ry:n kanssa.

Luonnollisesti jäsentemme Krematorisäätiön ja SHT-Tukun kanssa on ollut myös jatkuvaa kanssakäymistä.

Puheenjohtaja ja sihteeri olivat mukana Edita Oy:n julkaiseman Hautaustoiminnan käsikirjan teossa.

HAUTAUS- JA KREMATORIOIMINTA

Toimintakertomuksen liitteestä ilmenee, että Suomen krematorioissa suoritettujen tuhkausten määrä nousi 15.509:stä 16.108:ään. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan kuolleitten määrä oli kertomusvuonna 47.786. Vuonna 2004 kuolleita oli 47.600. Tuhkausten osuus kaikista hautauksista kasvoi 32,65:sta 33,7 %:iin. Määrällisesti laskettuna kasvu on vuositasolla Suomen historian suurimpia. Vertailutietona mainittakoon, että vuonna 1990 tuhkausten osuus oli 15,2 %. Kasvua on vuosittain ollut keskimäärin hieman yli prosenttiyksikön. Jos kehitys jatkuu tällaisena, voidaan arvioida, että vuonna 2020 Suomessa haudattavista puolet tuhkataan. Korkein tuhkausten osuus on edelleen pääkaupunkiseudulla, Helsingissä jo lähes 78 % ja

Espoossa 72 %. Tampereella ylittyi 70 prosentin raja. Kaikissa edellä mainituissa suurissa kaupungeissa oli kasvua. Turussa osuus oli 68 %, jossa oli vajaan prosenttiyksikön vähennys. Kuudenkymmenen prosentin raja ylittyy myös Kotkassa, Lahdessa ja Raisiossa.

Suomessa on tällä hetkellä krematorio 19 paikkakunnalla. Uusin krematoriolaitos on otettu käyttöön Imatralla vuoden 2003 toukokuussa. Tietävästi tällä hetkellä ei ole konkreettisia suunnitelmia millään paikkakunnalla, joskin muutamissa seurakunnissa asia on ollut esillä.

Liittohallitus asetti 17.9.2004 työryhmän laatimaan **järjestelmää, joka mahdollistaisi arkkujen ja uurnien laadunvalvonnan**. Puheenjohtajaksi nimettiin liittohallituksen varapuheenjohtaja Göran Lindström. Muiksi jäseniksi kutsuttiin Hautaustoimistojen liiton puheenjohtaja Pirjo Aaltonen, SHT-Tukku Oy:n toimitusjohtaja Hannu Lehtonen, Espoon seurakuntayhtymästä krematorionhoitaja Mikael Wilén ja Krematoriosäätiön toimitusjohtaja Anders Tötterman, joka toimii samalla sihteerinä. Myöhemmin liittohallitus kutsui jäseneksi puistopäällikkö Antti Pekurin Jyväskylästä. Liittohallituksen pyynnöstä Suomen ympäristöministeriö on nimennyt jäseneksi ylitarkastaja Elina Karhun. Kertomusvuoden aikana työryhmä sai ohjeiston valmiiksi ja se sai Kirkkohallitukselta myönteisen vastaanoton. Kirkkohallitus on tiedottanut asiasta seurakunnille yleiskirjeessään, ja myöntänyt työryhmän ja ohjeiston käyttöönottoa koskeviin kustannuksiin 9.000 euron avustuksen. Tästä summasta käytettiin vuonna 2004 varoja 3.396,82 euroa ja kertomusvuonna 1.767,80 euroa. Ennen kuin ohjeisto on saatu käyttöön ja noudatettavaksi sekä seuranta kuntoon, Kirkkohallituksen avustuksen lisäksi joudutaan käyttämään liiton varoja. Liittohallituksella ei ole ollut eikä ole tarkoituksena, että arkut, uurnat ja muu materiaali olisi tehtävä tiettyjen tiukkojen standardien mukaan. Lähtökohdina työlle ovat olleet ympäristönsuojelun näkökohdat eli se, ettei niin maaperään kuin ilmaankaan johdettaisi saastuttavia aineita. Kun tämä perustelu otetaan huomioon, asian hoitaminenhan kuuluisi yhteiskunnalle ja näin ollen Kirkkohallitusta onkin kiitettävä siitä, että se on avustuksellaan tukenut asiaa.

Seurakunnat ovat hyvin merkittävässä asemassa ohjeiston soveltamisessa ja valvonnassa. Työryhmä valmistelelee asiaa parhaillaan ja tulee antamaan ohjeet seurakunnille ja hautaustoimistoille. Edessä on myös tuotteiden hyväksymismenettelyn ratkaiseminen, jonka jälkeen ohjeisto vasta voidaan ottaa käyttöön.

LIITON TALOUS

Liitteenä on tuloslaskelma 1.1. – 31.12.2005 ja tase per. 31.12.2005. Tuloslaskelma osoittaa 8.625,42 euron ylijäämää, jonka liittohallitus esittää kirjattavaksi taseessa ylijäämätilille. Kuten tase osoittaa, liiton talous on hyvässä kunnossa.

Liiton taloudessa jäsenmaksuilla on merkittävä osuus ja ne koostuivat seuraavasti:

	2004	2005
Seurakuntien osuus	21.870,00	21.490,00
Yhdistysten ja säätiön osuus	2.650,55	2.644,95
<u>Yhteistyöjäsenen osuus</u>	<u>1.260,00</u>	<u>1.260,00</u>
Yhteensä	25.780,55	25.394,95

Vuoden aikana palkkaa ja palkkioita maksettiin 19 henkilölle yhteensä 15.680 euroa.

KOULUTUSTOIMINTA

Liiton harjoittama kurssitoiminta on todettu tarpeelliseksi. Mikään muu taho ei maassamme tarjoa hautausasiakkaita palvelevien työntekijöiden eikä krematorioitten hoitajien / siunauskappeliin vahtimestareitten kurssittamista. Liiton koulutustoimintaa pyritään tarjoamaan kaikille niille henkilöille, jotka palvelevat Suomessa hautausasiakkaita. Esimerkkinä tästä on Tampereella 12.3. järjestetty esitelmätilaisuus, jonka osanottajamäärä 45 ei täysin vastannut ennako-odotuksia.

Sen sijaan Hämeenlinnassa 16-17.11. järjestetty siunauskappeliin vahtimestareitten, krematoriohoitajien ja heidän esimiestensä opintotilaisuus ylitti selvästi odotukset ja aikaisempien vastaavien tilaisuuksien osanottajamäärän. Tilaisuuteen osallistui 65 henkilöä.

Liitto pyrkii antamaan asiantuntija-apua, ja jos sillä itsellä sitä ei ole, se hankkii sitä. Krematoriolaitteiden korjaus- ja huoltotarpeitten tyydyttäminen alkaa vähitellen myös parantua, sillä Espoossa uusin valmistajaa edustava yritys on innostunut asiasta. Krematorion ylläpitäjät ovat myös oppineet käyttämään erityistehtävissä paikallisia asiantuntijoita.

LIITON TULEVAISUUS

Saatujen kokemusten perusteella on todettavissa, että tällainen liitto on maassamme tarpeellinen. Esimerkiksi hautaustoimilain valmistelu ja käytännön soveltaminen osoittavat, että liittoa tarvitaan. Seurakuntajäsenmäärä on viime vuosina ilahduttavasti noussut. Liiton näkyvyyden ja merkittävyyden parantamiseksi tarvitaan kuitenkin nykyistä suurempaa jäsenmäärää, jolloin sekä liitto itse että jäsenet voivat vaikuttaa toimintaa koskevien lakien ja säännösten sisältöön ja hautaustoiminnan kehittämiseen sekä olla mukana hautauskulttuurin vaalimisessa. Liiton tulevaisuuteen voidaan katsoa luottavaisesti, sillä talouskin on suhteellisen hyvässä kunnossa.

Liittohallitus pyrkii omalta osaltaan pitämään yllä yhteistoimintaa niiden tahojen kanssa, joiden vastuulla hautaustoimen kehittäminen Suomessa on. Näistä tahoista mainittakoon Kirkkohallitus, Seurakuntapuutarhurit ry, Kirkon Hallintovirkamiehet ry, Suomen Kiviteollisuusliitto ry ja Suomen Hautaustoimistojen liitto ry ja sen jäsenet, hautaustoimistot.

Liiton tarkoituksena on kehittää kaikkia hautaustoiminnan alueita ja samalla vaalia hautausmaa- ja hautauskulttuuria maassamme.

Vantaalla 20. päivänä helmikuuta 2006

Liittohallitus

Liitteet

- Vuoden 2005 tuloslaskelma ja tase 31.12.2005
- Jäsenistöä koskeva hautaustilasto vuodelta 2005
- Krematorioitten käyttötilasto
- Tilintarkastuskertomus

LIITON JÄSENKUNTA 31. 12. 2005

Krematoriosäätiö (ent. Helsingin Krematorioyhdistys ry)	perustettu 1889/1997
Kuopion Krematorioyhdistys, 292 jäsentä	perustettu 1969
Satakunnan Krematorioyhdistys, 46 jäsentä + vapaajäseniä 824	perustettu 1958

Suomen Hautaustoimistojen Liitto ry
SHT-TUKKU OY

liittynyt 2001
liittynyt 1994

Seurakunnat / seurakuntayhtymät ja liittymisvuosi

Alle 10.000 asukasta paikkakunnalla

Akaa	2003
Hamina	1998
Hangon srky	2003
Heinävesi	2003
Ikaalinen	1998
Joroinen	2004
Karjaa	1989
Kauniaisten srky	2002
Kittilä	2004
Kiuruvesi	2004
Kuortane	2004
Kärkölä	2003
Lammi	2003
Lapinlahti	2004
Lemu-Askainen	2001
Leppävirta	2004
Mouhijärvi	2004
Nurmes	2003
Orivesi-Eräjärvi	2001
Pello	2004
Pihtipudas	2001
Pyhtää	2004
Pyhäranta	2004
Ranua	2002
Sund-Vårdö	2003
Urjala	2003
Virrat	2002
Ypäjä	2003

10.001 – 50.000 asukasta paikkakunnalla

Heinolan srky	1998
Hollola	1999
Hämeenlinna-Vanaja	1998
Iisalmi	2004
Imatra	2001
Joutseno	2002
Jyväskylän msrk	1998
Järvenpää	1998
Kajaani	1994
Kangasala	1998
Kankaanpää	2000
Kemi	2003
Kemijärvi	2003
Kirkkonummen srky	1989
Kokkolan srky	1998
Kotkan srky	1989
Kouvola	1999

Kuusankoski	2002
Lapuan tuomiokirkkoseurakunta	2002
Lempäälä	2003
Lieto	2001
Lohja	2001
Mikkelin srky	1999
Mäntsälä	2001
Naantali	2001
Nokia	1999
Nurmijärvi	2003
Orimattila	1998
Pieksämäen kaupunkiseurakunta	2003
Pietarsaaren seudun srky	2003
Pirkkala	2001
Porvoon srky	1984
Raisio	1989
Rauma	1991
Riihimäki	2003
Salo-Uskela	2001
Seinäjoki	1999 (1988)
Siuntion srky	2003
Tuusula	1999
Valkeakosken - Sääksmäen srky	1998
Varkaus	2003
Vihti	2002
Viitasaari	2003
Ylivieska	2004
Ylöjärvi	2001
Äänekosken - Konginkankaan srky	2003

50.001 – 100.000 asukasta paikkakunnalla

Joensuun srky	1991
Jyväskylän kaupunkisrk	1987
Kuopion srky	1998
Lahden srky	1989
Lappeenrannan srky	2003
Porin srky	1996 (1989)
Rovaniemi	1990
Vaasan srky	1982

Yli 100.000 asukasta paikkakunnalla

Espoon srky	1999 (1988)
Helsingin srky	1999 (1989)
Oulun srky	1982
Tampereen srky	1983
Turun ja Kaarinan srky	1998 (1982)
Vantaan srky	1998 (1989)

(= ensimmäinen liittymisvuosi). Nämä seurakunnat / seurakuntayhtymät ovat välillä eronneet, mutta ovat liittyneet uudelleen.